ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షికోత్సవ సంచిక

ఆదివారం 9-10-1966

పాశ్చాత్య తత్వవేత్తలు:—5

మార్కస్ ఆరీలియస్

క్రీస్తు తత్వవర్తుల కాలంలో రోమను సామ్రాజ్యం యావనపై వైభవం అనుభవించింది. మార్కస్ ఆరీలియస్ కాలంలో రోమను సామ్రాజ్యం యావనదేశాలకూ విస్తరించింది. అందుకనే అతడు ఒంటరి కర్మిణ 'విజయము' అనేవి అయన దృష్టిలో లేవు. తన తండ్రి వీత్తనుల్యుడనే, మానవులు తా దోషులలవలె జీవించాలనే ఆయన విశ్వసించాడు! "బానిసలూ పోదరులలో నెవ్వరూ విరోధించలేదు క్రోధం చెందలేదు! పరిసులంతా ఎన్నటికీ నేను వేరుకాలేను. కాళ్లు చేతులు కనులు రెప్పలువలె పరస్పర సహకారంతో మనుషులంతా జీవించాలి మనమంతా అలాటి సహకార కొరకే జన్మించాలి అంటాడు మార్కస్ ఆరీలియస్. చంచదగిన శత్రువు తన చేతిలో తమించి పుచ్చటం అను ధార్మిక మాతాన్ని అతడు కాదై పోయాడు. రాజ్యపరిపాలనా భారం తమ్ముని కప్పగించి నిశ్చింతగా తాత్విక జీవితంలో మునిగిపోవాలని కలలు కనేవాడు ఆయన! తమ్ముని మరణంతో తల తత్వాలోచనలతో ఒక వైపు అసరిమితులైన క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించుటలో నిమగ్నములై పోయాయి! ఆ సందర్భంలో ఉత్తర సరిహద్దులలోని అటవికులు విప్లవ జ్వాలలు రగిల్చి రోమను సామ్రాజ్యాన్ని కబళించే దృశ్యం కనిపించింది. ఆ సమయంలో మార్కస్ ఆరీలియస్ చనిపోయాడు. తన చేతిలో తమించి పుచ్చటం అను ధార్మిక మాతాన్ని అతడు కాదై పోయాడు. రాజ్యపరిపాలనా భారం తమ్ముని కప్పగించి నిశ్చింతగా తాత్విక జీవితంలో మునిగిపోవాలని కలలు కనేవాడు ఆయన! తమ్ముని మరణంతో తల తత్వాలోచనలతో ఒక వైపు అసరిమితులైన క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించుటలో నిమగ్నములై పోయాయి! ఆ సందర్భంలో ఉత్తర సరిహద్దులలోని అటవికులు విప్లవ జ్వాలలు రగిల్చి

రోమను సామ్రాజ్యాన్ని కబళించే యాలని చూస్తూన్నారు రోమను సింహాసనం కంపించబోయింది.

తత్వవేత్త కనుకనే అటువంటి అత్యవసర పరిస్థితిలో తనకర్తవ్యమేమిటో తెలుసుకుని, రాజ్యాన్ని వెంటనే నిర్వర్తించాడు. మార్కస్ ఆరీలియస్! దేశ ప్రజలను రక్షించుటకోసం ఎన్నో అద్భుత కార్యాలు చేసాడు. రక్తనిధికోసం అంతఃపురంలోగల రత్న మాణిక్యాలను వెండి తలపెట్టగలడని నేను ఎలా నమ్మగలను? అప్పులను కూడా తగ్గించి మానవుల కొర్పుల్యాన్ని పెంచాడు! అందుకనే అతడు ఒంటరి కర్మిణ కాదై పోయాడు. రాజ్యపరిపాలనా భారం తమ్ముని కప్పగించి నిశ్చింతగా తాత్విక జీవితంలో మునిగిపోవాలని కలలు కనేవాడు ఆయన! తమ్ముని మరణంతో తల తత్వాలోచనలతో ఒక వైపు అసరిమితులైన క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించుటలో నిమగ్నములై పోయాయి! ఆ సందర్భంలో ఉత్తర సరిహద్దులలోని అటవికులు విప్లవ జ్వాలలు రగిల్చి

కాంతమ్మగారి సినిమా ప్రోగ్రాము

(శివ పేట తరువాయి)

కూడదు... వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళరాదు...

కాంతమ్మగారి సినిమనిషి యుండి... అక్కుమమ్మ దారి పెరు... అక్కుమ్మ అని పిలుస్తారు... అది అలాటి కాంతమ్మకు పంచ ప్రాణాలు... కాంతమ్మ కూతురిలా నటిస్తాది.. కాంతమ్మను పర్వాలేదు అనిపిస్తుంది... ఆరోజే చెప్పినా కాంతమ్మకు టపా మోసుకుని మెదానికి... అక్కడ్నుంచి అందరి యిళ్ళలో నూ పని చేయాలి... ఇంకోర్కి పెట్టరాదు... పోనీ అలాగని పరిగ్గా పని చేస్తుందా అంటే... అదీలేదు పొద్దిగ్గుపనే పనికి వచ్చి... అరవాటులేదు... ఎలిమిదికి గాని రాదు... అంతవరకూ కళ్ళాపి చేయకుండా, పాచి ఊడ్చకుండా... అంటుతోముకోకుండా యెన్నిరుంటారు? వెంకు మూడు రోజుల బాగా బాగా, చిటికీ మాటికీ ఒళ్ళు నొప్పి తలనొప్పి అని ఎగగొట్టుంది అయినా యెవ్వరూ యేమీ అనరాదు. బాగాలు కోయరాదు. తీతం ఖచ్చితంగా యిస్తారు... మరో దాసీ దానిని పెట్టరాదు... అలా ప్రియపెట్టిరి చిలా అక్కమ్మటపా అదుకొని కాంతమ్మ నిప్పులు ప్రోక్కుతూ వాళ్ళపై దాడి తిస్తుంది. ఇల్లు ఖాళీ చేయమని హుకుం జారీ చేస్తుంది... కన్ని పరుషలూ, అంతలకూ లోబడి అయింట్లో యెవరు యే న్నాళ్ళు కాపురం చేయగలరు? అందుకే పట్టుమని పది రోజులు కూడా యెవ్వరూ యుండలేదు. కాని మేం మాత్రం పదాది నుండీ యుంటున్నాం. అంటే అందరకూ ఆశ్చర్యమే!

అందరకూ యేమోగాని నాకు మాత్రం కాంతమ్మ చాలా మంచిదే... ఈ యింట్లో దిగిన కాలుగు దినాలకే అమె మన స్వత్వం బాగా గ్రహించాడు అమె కిటుకులు తెల్సుకొని నా టి ని చిట్కాలుగా. తోకర్ గా బాబాను... ముందు ఒక్క చిట్కా అక్కమ్మకు వేశాను... అది పనికి వచ్చినా కాళ పోయినా ఏమీ అనే వాళ్ళం కాదు... తీతం ఖచ్చితంగా యిచ్చే వాణ్ణి... మా అనిడకు యిష్టం లేకపోయినా. పండుగ కూపన్నాళ్ళకి అవీ యివీ యిచ్చి పనీ మానకు డబ్బులు కూడా యిచ్చే వాణ్ణి. మరి అదేదోగాని అక్కమ్మ అప్పటి నుండి మా యింట్లో బాగానే పని చేసేది బాగాలు పెట్టేది కాదు... మా పిల్లల్ని అడిస్తూ కాలం గడిపేది... అంతే గాక కాంతమ్మకు నేనంటే మాంచి అభిప్రాయం కలుగ జేశాంది...

అంతేకాదు... నేమప్రతిపిపయమూ కాంతమ్మకో సంప్రదించే వాణ్ణి. పాటించి పాటించక పోయినా సరే! ప్రతి దినమూ సాయంకాలం అమెకు దేశ రాదికీయాలు. దంత వేదాంతాలూ, పగైరా పగైరా బాగా వాహనిగా అందించేవాణ్ణి... అని అన్నీ విని, అన్నీ తెలిసినట్లు, వాటిని విమర్శించేది... నేమ అశ్చర్యాన్ని, తృప్తినీ ఆనందాన్నిటూ కీగా వ్యక్తపరచే వాణ్ణి... అమె మెచ్చుకొని మా యింటికి కరివేపాకూ అనకాయి పచ్చళ్ళూ పాత చింతకాయ మా పచ్చడీ పంపించేది...రోజూ ఉదయం మా పిల్లలు వాళ్ళయింటికి వెళ్ళాలి...అప్పటికి అమె పూజ అయి పోయి యుంటుంది...వాళ్ళకు కుంకుమ బొట్టు పెట్టి రేవుడి ప్రసాదాన్ని వాళ్ళకు యిస్తుంది...వాటి కోసమైనా మా పిల్లలు రోజు అక్కడికి వెళ్ళారు... నేను యెక్కడికి వెళ్ళాలన్నా అమెకు తెలియ జేసేవాణ్ణి వెళ్ళేముందు: ఇంగ్ "ఏభూతి" యిచ్చేది...మా పిల్లలకు ముసిచేస్తే అమెకు తెలియ జేస్తే అమె చిట్కా ప్రయోగాలు చేసేది. వాటికి రోగం నయంకాకపోతే కాశీనాథయగా పిల్లల్ని డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకొని వెళ్ళ మందూ, మాకూ యిప్పించేది! ఏ లల అరోగ్యం కుదుట పడేవరకూ రోజుకు రెండు మూడుసార్లు వచ్చేది... వాళ్ళగూర్చి మా అనిడకు అనేక సలహాలు యిచ్చేది...పిల్లల్ని సరిగ్గా చూడ్డం లేదని హెచ్చరించేదికూడా! ఇక్కడే వచ్చేది చిక్కు! కాంతమ్మ అంటే మా అనిడకు 'పరమిరా' గిట్టదు...

"అవిడ్ల యెందుకలా పొగడాలి? పొగడకపోతే మనకు రోజులు వెళ్ళవా? అవిడ మన యింటికి వెద్దా? లేక మనవల్ని పోషిస్తుందా? అమె అంటే మీకేమయినా భయం భక్తులుంటే ఉండవ్వండి...నాకు మాత్రం అటువంటివి లేవు...అది వాడుగయిల్లు ... పరిపోతే ఉటాం.. లేకపోతే యింకో యింటికి పోతాం..."అని దీనూ అమా అనిడ వాతో రగడ...పాపం దానికేం తెలుసు వా దూరదృష్టి? కాంతమ్మకు 'లౌను' అంటే చాలు...అవసరానికి అదుకుంటుంది. అందరకూ రూపాయకు అణా వడ్డీకి అప్పు యిస్తుంది...కాకు మాత్రం వడ్డీ లేదు...అటి సరవతి పొకర్యం మరెవ్వరికీ లేదు ఈ కరవు కాలంలో అంతకంటే యేం కావాలి? సంసారం మోస్తే వాకు తెలుస్తుంది అప్పులు సంగతి! అందుకే మా అనిడికో సర్దుకొని పోతూండటం! కాంతమ్మకు నేనంటే చాలా గౌరవం, జాలి, అభిమానంకూడా! వయస్సుకు నేను చిన్నవాణ్ణే అయినా గౌరవంగా అన్నయ్యగారూ అనే సంబోధించేది.....అమె దృష్టిలో నేను చాలా అమాయకుణ్ణి పోరులేని వాణ్ణి! "పు బొత్తిగా నత్తెలాలవు మనిషివయ్యా...లోకాన్ని ఇటి గడను తవంగా యుండాలి...ఇలాగే ఉంటే ఆ పిల్లల్ని యేంకాసుచేయగలవ్ ఏ దిగుతుంది నేమోనని! కాకిమి దిక్కు లేకపోతుంది... తల తిరిగిపోతుంది... పళ్ళు ముచ్చెమటలు పట్టి ది... చేటు క్కుమని... అలోచన తట్టింది... నేటకెళ్ళు యెంతసేపూ తీరం కుదిరి మగ గోతులో చప్పట్లు గుయ్... అని గదిలోనుండి యిచ్చట్టుకొని మా అవిడ్ల గదిలోకి బిరబిరామని తుడుచుకు పోయి గదిలోపలు మూసి కర్రతో గడియపెట్టి గట్టి పిడ్డ శబ్దం వచ్చేలా మోది... మోది... కైటకు వచ్చాను. గుండె మ పై కూలపడ్డది... అదెప్పు కర్ర విరిగిపోయింది... నా బాల కం... కేగిపుటు చిరిగిన అంగి ... తిలిలో విరిగిన కర్ర... అపరకాళి రూపు డి లా... ప్రళయకాళి రుద్రిలా కాంతమ్మ అక్కమ్మ గదులోకి పాగారు... భయంతో కంపించి పోతు న్నారు... పిలిచిద్దరూ కెవ్వుమని గుక్కపెట్టారు... అక్కమ్మ యిద్దరని యెత్తుకొని పెటకు పోయింది ... కాంతమ్మ నెమ్మదిగా వచ్చి గబుక్కుమని నా నెత్తి పట్టి కర్రముక్కలు గుప్పిలిని "నా లైడి అన్నయ్యగారు... గొప్ప పని చేశారు... అదదానిపై రేయిచేమతో పడి గొప్ప అనుకున్నారా? మా లోపేము యెదో అనుకుంటా... అయినా తప్పు కాదు లే లెండి... తొందర పడ్డాడు"

అని గదిలోనికి పోలోమంటే "అ గదిలో... మీరు వెళ్ళి దానిని కాపాడండి... చాలా రోజుల నుండి పనీ పాటా లేదు... మీరు వెళ్ళి దానిని కాపాడండి... ఇంకా యెంతసేపు? బొ తిగా పిల్లా... అదా యెంతసేపు? బొ తిగా పిల్లా... అదా యెంతసేపు? బొ తిగా పిల్లా... అద